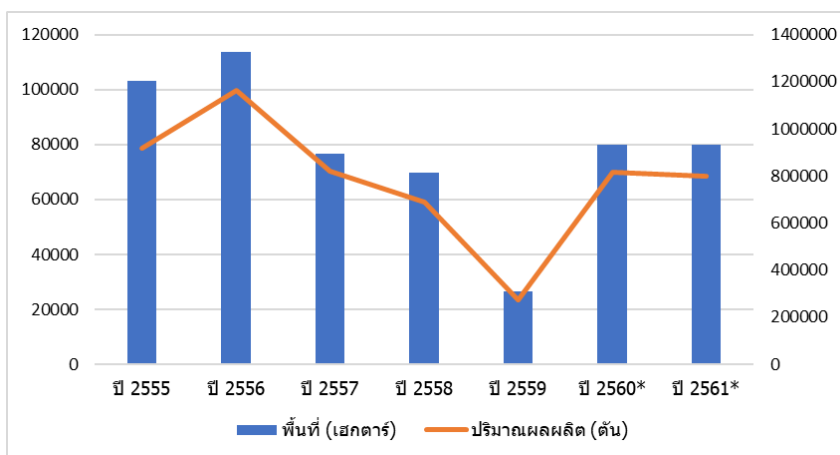

บริษัท SunRice ของออสเตรเลียกับการลงทุนในเวียดนาม

ออสเตรเลียมีแหล่งปลูกข้าวที่สำคัญอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำ Murray และ Murrumbidgee ซึ่งอยู่ในรัฐนิวเซาท์เวลส์ พื้นที่การปลูกข้าวและปริมาณผลผลิตข้าวแต่ละปีจะขึ้นกับปริมาณน้ำฝนและการจัดสรรน้ำของหน่วยงานด้านชลประทานให้แก่เกษตรกรในแต่ละปี จากกราฟด้านล่างจะเห็นได้ว่า ในปี ๒๕๕๖ มีปริมาณผลผลิตข้าวถึง ๑,๑๖๑,๑๑๕ ตัน แต่ในปีถัดมาออสเตรเลียประสบปัญหาภัยแล้ง ทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวลดลงเรื่อยๆ จนเหลือเพียง ๒๗๓,๙๔๒ ตัน ในปี ๒๕๕๙ ต่อมาเมื่อปี ๒๕๖๐ ปริมาณน้ำฝนเริ่มกลับสู่ภาวะปกติส่งผลให้มีปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นเป็น ๘๑๔,๐๐๐ ตัน โดยคาดว่าในปี ๒๕๖๑ จะมีปริมาณผลผลิตไม่แตกต่างจากปีก่อนหน้านัก

พื้นที่เพาะปลูกและปริมาณผลผลิตข้าวของประเทศออสเตรเลีย (*ปริมาณคาดการณ์)

ที่มา : Australian Bureau of Statistics. Agricultural Commodities, Australia, 2015-16 (www.abs.gov.au)

และ Grain and Feed Update USDA Foreign Agricultural Service (<https://gain.fas.usda.gov/Pages/Default.aspx>)

การผลิตข้าวในออสเตรเลียเป็นการผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศเป็นหลัก บางส่วนส่งออกไปยังประเทศในแถบตะวันออกกลางและทะเลแปซิฟิก เช่น ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และญี่ปุ่น โดยอุตสาหกรรมข้าวในออสเตรเลียมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ๓ หน่วยงาน คือ Rice Marketing Board for the State of NSW เป็นหน่วยงานบริหารจัดการด้านการตลาด ดูแลผลประโยชน์ของเกษตรกรและการออกใบอนุญาตซื้อขายข้าวในประเทศและการส่งออก บริษัท Ricegrowers's Limited เป็นผู้ผลิตข้าวและผลิตภัณฑจากข้าวรายใหญ่ที่สุดในออสเตรเลีย ภายใต้ตราสินค้า SunRice และเป็นบริษัทเดียวที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกข้าวของออสเตรเลียไปยังประเทศต่างๆ และหน่วยงานสุดท้าย คือ Ricegrowers' Association of Australia เป็นสมาคมที่เกิดจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เพื่อพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ สนับสนุนด้านการศึกษาวิจัยและวางแผนการดำเนินการปลูกข้าวให้เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้ Ricegrowers's Limited จะมีอำนาจในการซื้อขายข้าวแต่เพียงผู้เดียว ภายใต้การควบคุมของรัฐบาล แต่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวทุกรายในรัฐนิวเซาท์เวลส์เป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท และเป็นผู้บริหารใน Rice Marketing Board ดังนั้นผลประโยชน์ส่วนใหญ่มักยังคงอยู่ในมือของเกษตรกรเอง

อย่างไรก็ดี เนื่องจากปริมาณน้ำเป็นปัจจัยสำคัญต่อปริมาณผลผลิตข้าวในออสเตรเลีย และออสเตรเลียมีความต้องการที่จะส่งข้าวออกไปยังประเทศต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้บริษัท SunRice มีความจำเป็นต้องหาแหล่งผลิตข้าวสำรองนอกประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นปีที่ออสเตรเลียประสบภาวะภัยแล้งอย่างหนัก ปริมาณการผลิตข้าวลดลงเหลือเพียง ๒๗๓,๙๔๒ ตัน ส่งผลให้ออสเตรเลียเริ่มสรรหาข้าวจากเกษตรกรในเวียดนาม เพื่อส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ภายใต้ตราสินค้า SunRice โดยใช้วิธีการบริหารในรูปแบบสหกรณ์ เช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นในออสเตรเลีย รูปแบบความร่วมมือ Mekong Model ได้มีการเซ็นสัญญากับเกษตรกรเวียดนามกว่า ๙๒๐ รายและโรงสีข้าวในเวียดนาม สามารถผลิตข้าวได้ประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี ผลประโยชน์ที่อุตสาหกรรมข้าวเวียดนามได้รับจากการดำเนินธุรกิจรูปแบบนี้ ส่งผลให้เวียดนามมีความสามารถในการส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๖๐ โดยบริษัท SunRice มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนด้านการให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพัฒนาผลผลิตข้าว การจัดการต้นทุนการผลิต ควบคุมคุณภาพสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในประเทศต่างๆ

ในปี ๒๕๖๑ บริษัท SunRice กำลังวางแผนการลงทุนตั้งโรงสีข้าวของบริษัทขึ้นในเวียดนาม เพื่อสนับสนุนปริมาณการผลิตที่เพิ่มขึ้น โดยอาศัยการระดมเงินทุนจากตลาดหุ้น Australian Securities Exchange (ASX) ซึ่งต้องรอการอนุมัติจากการประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทในเดือนกันยายน ๒๕๖๑ ทั้งนี้ปัจจุบัน บริษัท SunRice ได้จดทะเบียนในตลาดหุ้น National Stock Exchange โดยใช้รูปแบบการถือหุ้นคู่ คือแบ่งผู้ถือหุ้นออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A-class หรือเกษตรกรผู้ถือหุ้น มีรายได้จากราคาข้าว และ B-class หรือ นักลงทุน มีรายได้จากเงินปันผล โดยเกษตรกรในกลุ่ม A-class จะต้องถือหุ้นในกลุ่ม B-class รายละ ๓,๐๐๐ หุ้น ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรจะมีรายได้ทั้งสองทางคือ ราคาผลผลิตและเงินปันผลของบริษัท นอกจากการลงทุนในเวียดนามแล้ว บริษัท SunRice ยังวางแผนที่จะขยายตลาดการจำหน่ายข้าวให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาด้านงานวิจัยและการเพิ่มมูลค่าการแปรรูปข้าวโคชิชิการิ ที่ได้มีการจัดจำหน่ายทั้งในญี่ปุ่นและร้านอาหารญี่ปุ่นทั่วโลก ซึ่งเป็นข้าวที่บริษัท SunRice ใช้ในการเจาะตลาดข้าวพรีเมียม และได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคในญี่ปุ่นเป็นที่น่าพอใจมาก นอกจากนี้ SunRice ได้มีการลงทุนเพิ่มเติมเพื่อการแปรรูป ผลผลิตพลอยได้จากข้าว และอาหารเพื่อสุขภาพที่ผลิตจากข้าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การลงทุนในครั้งนี้อาจจะเป็นการสร้างความแข็งแกร่งให้แก่บริษัทในตลาดโลก และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้ถือหุ้นในบริษัทด้วย

ที่มา: www.farmonline.com.au/story/5435896/sunrice-plan-eyes-asian-food-and-farm-growth
www.weeklytimesnow.com.au/agribusiness/cropping/sunrice-seeks-new-opportunities-to-increase-returns-for-growers/news-story/7a2a2bc944a3ff4975bf1c6a4efa1020
<https://www.sunrice.com.au/media/602105/2017-sunrice-annual-report.pdf>

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา
สิงหาคม ๒๕๖๑